Nᴿᴿ 130

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 30 *Października v. s.* **1822** *roku.*

WIADOMOSCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, dnia 19 października.

Różne gazety tey stolicy, umieściły Naywyższy Reskrypt J. C. M. do Hrabiny *Konownicynowey*, którego brzmienie jest następujące:

Hrabini Anna Iwanowna! Z naywiększą boleścią odebrawszy wiadomość o śmierci małżonka Waszego, oświadczam Wam szczerze Moje użalenie nad nieszczęściem, które Was dotknęło. Znamienite usługi, okazane przez niego na polu chwały i wczasie pokoju, uczyniły stratę jego również dotkliwą dla oyczyzny, jak i dla jego rodziny. Pragnę, ażebyście z pokornem poddaniem się woli Wszechmocnego, znieśli tę przygodę i znaleźli pocieszenie w poleganiu na Jego miłosierdziu, i w pamiątkach przykładnego życia nieboszczyka.

Zostaję ku wam nazawsze życzliwym.

ALEXANDER.

w Wiedniu dnia 13 września 1822 roku.

Podług gazety senackiey z dnia 21 października: przez Naywyższy Ukaz J. C. M. do Rządzącego Senatu, pod dniem 4 września wydany, ober-sekretarz 1go oddziału 3go departamentu Rządzącego Senatu, radca kollegialny *Sołodownikow*, Naymiłościwiey mianowany juryskonsultem przy ministrze sprawiedliwści; a na jego mieyscu ober-sekretarzem, expedytor departamentu ministeryum sprawiedliwości, radca kollegialny *Wasiljew*; na expedytora zaś do tego departamentu naznaczony, simbirski prokuror gubernialny radca dworu *Fiedorow*.

Rządzącemu Senatowi sprawujący ministeryum spraw wewnętrznych, w raporcie pod 24 września doniosł: „Prezydujący w Komitecie Towarzystwa opieki więzień, radca tayny Xiążę *Golicyn*, w odniesieniu się swem do tuteyszego Woiennego Jenerał Gubernatora Hrabiego *Miłoradowicza*, wyrażając, iż na żywność utrzymywanych w sankt-petersburskiey turmie mieskiey za długi aresztantów, kredytorowie ich bardzo często nie dosyłają pieniędzy *karmowych*, które Komitet zmuszony jest wydawać z summ swoich własnych, prosił o wyjednanie postanowienia, ażeby aresztanci, utrzymywani w turmie mieskiey za długi, byli z niey wypuszczani, jeżeliby kredytorowie ich, po upłynieniu trzech dni, nie wnieśli na każdy miesiąc z góry pieniędzy na żywność.

Hrabia *Miłoradowicz*, zgadzając się z tym projektem Prezydującego w Komitecie Towarzystwa opieki więzień, przedstawił je do rozwiązania.

Komitet Ministrów, po rozpatrzeniu wniesioney ode mnie w tey rzeczy Zapiski, postanowił: 1) Na żywność dłużników w zamknięciu turemnem zostających, przeznaczyć po 25 kop. na dobę. 2) Pieniądze te wnosić mają kredytorowie dla dłużników; i 3) Jeżeliby kto z kredytorów, w przeciągu jednego tygodnia od osadzenia dłużnika w turmie, nie wniosł naznaczonych pieniędzy na żywność tego ostatniego, w takiém zdarzeniu dłużnik, po upłynieniu tygodnia, wypuszcza się z turmy na wolność.

Na to postanowienie, na posiedzeniu dnia 22 sierpnia roku teraźnieyszego, oświadczono Komitetowi NAYWYŻSZE JEGO CESARSKIEY MOŚCI zezwolenie — Rządzący Senat, przez Ukaz okolny, w gazecie senackiey, ogłosił tabellę, nowo ułożoną i NAYWYŻEY potwierdzoną, ile w którey gubernii naznaczono wydawać ze skarbu pieniędzy na żywność dla aresztantów. Podług tey tabelli ma się wydawać: w gubernii: archangielskiey kop. $19\frac{1}{2}$, astrachańskiey 10, wileńskiey $23\frac{1}{2}$, witebskiey $19\frac{1}{2}$, włodzimirskiey $11\frac{1}{2}$, wołogodzkiey $15\frac{1}{2}$, wołyńskiey 13, woronezkiey $9\frac{1}{2}$, wiackiey 10, grodzieńskiey 14, ekaterynosławskiey 8, estońskiey $24\frac{1}{2}$, irkuckiey $17\frac{1}{2}$, kaukazkiey 8, kazańskiey $8\frac{1}{2}$, kałuzkiey 11, kijowskiey 11, kostromskiey 14, kurlandzkiey $19\frac{1}{2}$, kurskiey 13, inflanckiey 23, mińskiey $13\frac{1}{2}$, mohilewskiey $18\frac{1}{2}$, moskiewskiey $12\frac{1}{2}$, niżchorodzkiey $10\frac{1}{2}$, nowgorodzkiey 19, ołonieckiey $21\frac{1}{2}$, orenburskiey $9\frac{1}{2}$, orłowskiey 11, penzeńskiey $8\frac{1}{2}$, permskiey $9\frac{1}{2}$, podolskiey $10\frac{1}{2}$, połtawskiey 13, pskowskiey $25\frac{1}{2}$, riazańskiey $8\frac{1}{2}$, s. petersburskiey 21, saratowskiey 8, simbirskiey $6\frac{1}{2}$; słobodzko-ukraińskiey $12\frac{1}{2}$, smoleńskiey 15, tobolskiey $8\frac{1}{2}$, twerskiey $13\frac{1}{2}$, taurykckiey 11, tambowskiey $9\frac{1}{2}$, tomskiey $6\frac{1}{2}$, tulskiey $8\frac{1}{2}$, chersońskiey 10, czernihowskiey $13\frac{1}{2}$, jarosławskiey $13\frac{1}{2}$, w obwodzie białostockim $4\frac{1}{2}$ srebrem, ziemi dońskich kozaków 9, w Gruzyi $4\frac{1}{2}$ srebrem.

— Przybyli do St. Petersburga: Jenerał adjutant *Bałaszew* z Riazanija Sekretarz stanu *Kikin* z Kijowa; Radca stanu *Gieczewicz*, cywilny gubernator miński z Mińska.

— Składka na wystawienie pomnika zmarłemu Pawłowi *Demidowemu w Jarosławiu*, gdzie z jego funduszu znayduje się szkoła wyższych nauk i przy niey utrzymuje się pewna liczba synów ubogiey szlachty tey gubernii, uczyniła do dnia 4 października 6,210 rubli.

AUSTRYA.

Wiedeń, dnia 19 października
(z Korrespondenta Warszawskiego.)

Dnia 18 b. m. osada tuteysza obchodziła 9tą rocznicę stanowczey bitwy pod Lipskiem. Dochód obudwu teatrów dworskich przeznaczony był tego wieczora na rzecz inwalidów. W koszarach tych wysłużonych obrońców oyczyzny, rozdawano zwyczayny dodatek do żołdu tym, którzy w rzeczoney bitwie ranami i sławą okryci zostali.

Dnia 16 t. m. ukończył się, d. 8 t. m. rozpoczęty, w Presburgu synod narodowy węgierski wyznania rzymsko-katolickiego. Po odbytém nabożeństwie odczytano uchwałę względem powściągnienia, co raz większego, zapędu ku zepsuciu obyczajów wieku naszego. Uchwała ta zawiera 4 odziały: 1) o źródłach tego zepsucia, 2) o środkach mogących bydź użytecznemi do jego zatamowania, 3) o wychowaniu młodzieży i 4) o karności duchowieństwa świeckiego; o karności duchowieństwa zakonnego, przyjęli oycowie radzący inną uchwałę, na pierwszych posiedzeniach wniesioną.

Wiedeń dnia 24 października.

Lord *Strangford*, poseł angielski przy Porcie Otomańskiey, przed wyjazdem swym z tuteyszey stolicy do Werony, po nadeyściu poczty ze *Stambułu* wyprawił gońca do *Londynu*. (*z Gaz. Warsz.*)

Wiedeń dnia 2 października.

Mówią, że kierunek interessow z Portą poruczony został Xięciu *Metternichowi*. Okoliczność tę uważają za dowód zgody i wzajemney ufności między gabinetami angielskim i austryackim (*z Gaz. Peters.*)

Niemcy.

Od brzegów Menu, dnia 19 pazdziernika.

Słychać, iż gabinet austryacki w posłanym okolniku do wszystkich dworów związku niemieckiego, zapewnił, iż czynności kongressu werońskiego nie będą się tyczyć Niemiec (*z Gaz. Warsz.*)

Anglia.

Londyn dnia 12 października.
(*z Korrespondenta Warszawskiego.*)

Z naywiększą radością odebraliśmy wiadomość, że rząd niderlandzki wydał postanowienie, aby wszelkie okręty angielskie, do jego portow wpuszczane, i równie z krajowemi uważane były. Pan *John Haul* uwiadomił o tem gospodę *Lloyds*.

Rząd nasz wysłał pewną liczbę młodych ludzi na przylądek *Dobrey Nadziei*, końcem nauczania tamecznych mieszkańców języka angielskiego. Stosownie do urządzenia tamteyszego wielkorządcy, Lorda *Somerset*, od d. 1 stycznia 1823 r., wszelkie pisma z bióra sekretarza jeneralnego, a od 1 stycznia 1825 wszelkie inne pisma urzędowe, tylko w języku angielskim wydawane będą, wyjąwszy akta sądowe, które dopiero w 1827 pod to prawo podciągnięte zostaną.

Zmarły jenerał *Samuel Auchmusty*, zapisał swojemu synowcowi, majorowi *Tylden*, zatruty sztylet, będący niegdyś własnością Sultana *Dionisentry* na wyspie *Jawie*, oraz medal bity na pamiątkę zdobycia teyże wyspy. Srebrny puhar, którym go obdarzyła gospoda *Lloyds* po wzięciu miasta *Monte-Video*, zapisał drugiemu synowcowi, jenerałowi *Montrezor*. Serwis zaś, który mu ofiarowali mieszkańcy *Madrasu* po opanowaniu *Jawy*, trzeciemu synowcowi, kapitanowi *Malcaster*.

Mówią, iż Lord *Melville* prezes, a Pan *Croker* sekretarz admiralicyi, złożą swoje urzędy, za następce pierwszego naznaczają Lorda *Grenvile*, a drugiego Lorda *Binning*.

Londyn dnia 15 października.
(*z Gazety Warszawskiey.*)

Zołnierze stojący na straży, i oddzierni przy nowem weyściu do królewskiego domu wieyskiego w zwierzyńcu windsorskim, mają rozkaz dawać pilną baczność na wszystkich obcych ludzi, którzyby chcieli weyść pod czas bytności tam Monarchy.

Tuteysza gazeta ministeryalna *Kuryer*, zawiera następujący półurzędowy artykuł: „Możemy zapewnić, iż potęga W. Brytanii nie będzie wezwaną do zaczepnego działania w sprawie Hiszpanii. Postępowanie Anglii jest jawném i otwartém w oświadczeniu jey rządu podczas ostatnich obrad parlamentu, to jest, trzymać się będzie umiarkowania i neutralności. Wszystkie zagraniczne pisma publiczne złą bardzo mają wiadomość, twierdząc, iż Anglia oświadczyła rządowi hiszpańskiemu zamysł, wspierania wpływem teraźnieyszego systematu hiszpańskiego, przeciwko zamachom wewnętrznym i zewnętrznym." (Paryzki *Dziennik Rozpraw* (dodaje gazeta berlińska) czyni uwagi nad tym artykułem.)

Taż gazeta ministeryalna z d. 12 b. m. donosi, iż układy z dworem austryackim, względem zapłacenia Anglii dawnieyszego długu, ten wzięły skutek, iż Austrya ofiaruje się zapłacić 3 mil. f. st. Niewiadomo, czy ta summa służyć ma za cały dług, wynoszący z prowizyami przeszło 17 mil. f. st., co bez zezwolenia parlamentu nie może bydź przyjętem. Zdaje się oraz, iż Austrya chce tym celem zaciągnąć pożyczkę u bankiera *Rothschild*, lecz jeszcze układu w tey mierze nie zawarto.

Były jenerał neapolitański *Carascosa* przybył do Anglii.

Achilles Murat, naystarszy syn byłego Króla neapolitańskiego, udaje się za pasportem austryackim przez *Hamburg* do północney Ameryki.

Doktor *Arnolt* wydał pisemko, w którem dowodzi, iż klimat wyspy *ś. Heleny* nie był przyczyną śmierci *Napoleona Bonapartego*.

Słychać, iż Xiążę *Cambridge*, brat królewski, pojedzie na kongres do *Werony*.

Umieszczony w gazetach tuteyszych list z *Paryża*, chwali baczność tameczney policyi. Odkryła nowe spiski przeciwko rządowi i krajowi. Kilku ich uczęstników znayduje się w Anglii. *Fabvierowi* i *Dentzelowi* zabrano papiery i wiele ważnych rzeczy znaleziono. *Fabvier* szczególniey został przestraszony tym krokiem. Mieli związki ze znakomitszymi zbrodniarzami, których teraz śledzą. Sprawiedliwość będzie wymierzoną. *Berton* i *Caron* pociągną za sobą ukaranie śmiercią innych winowayców.

Londyn dnia 18 października.
(*z Gazety Warszawskiey.*)

Uwięzienie Pana *Bowring* w *Calais*, sprawiło tu wielkie wrażenie.

Odebrany w tuteyszey stolicy list z *Paryża* donosi, iż ministrowie francuzcy, nie chcą ani zaczynać woyny z Hiszpanią, ani dozwolić przechodu obcemu woysku przez Francyą. Wreszcie słychać, iż Xiążę *Angouleme* i Jenerał *Lauriston*, który ma otrzymać stopień marszałka, dowodzić będą korpusem obserwacyynym.

Rząd peruwiański zawarł układ z bankierem tuteyszym, względem pożyczki miliona 200,000 funtów szterlingów z prowizyą po 6 od sta.

(*z Korr. Warsz.*) D. 8 b. m. w Dublinie poszedł do więzienia P. *James Casay*, za skojarzenie małżeństwa, między panienką 14stu lat niemającą, a mężczyzną 58 lat liczącym.

Dnia 19. Lord *Amherst* został mianowany wielkorządcą Indyy wschodnich.

Onegday w nocy umarła tu 100 lat mająca wdowa po sławnym aktorze *Garryku*.

Niejaki Pan *Lowe* zaciąga tu w imieniu rządu wyspy *Paya*, pożyczkę 1,500,000 f. st. wynoszącą.

Dnia 14 b. m. zerwał się tak gwałtowny wicher, że trzy statki parowe z *Calais* do *Douvres* płynące, żadną miarą do lądu przybić nie mogły.

Przyjaciele P. *Bowring* uskarżali się przed Panem *Canning*, o jego uwięzienie w *Paryżu*, lecz odebrali odpowiedź, że mu o tém jeszcze nie doniesiono, lecz że wezwał o to posła przy dworze francuzkim. Z tego powodu mówi *Kuryer*: „Gdyby francuzki literacki handlarz, wiozący listy okrótney bandy *Thistlewoods*, (na zgubę ministrów sprzysiężonych) do ich spółwinowayców za granicą będących, i gdyby nasz rząd o tém uwiadomiony, handlarza w *Douvres* zatrzymał i listy odebrał, czyżby to, jako zgwałcenie prawa narodów uważanem być mogło?

Rozboynicy morscy w przeciągu miesiąca sierpnia wielkie bezprawia popełnili na morzu zachodnio-indyyskiém. Właściciela zdobytego hollenderskiego szoneru nad wolnym ogniem męczyli, póki im nie wskazał mieysca, gdzie pieniądze były ukryte. Co tym bardziey w zadumienie wprowadza, że przed niejakim czasem prezydent Stanow Zjednoczonych, kilku schwytanym rozboynikom morskim życie darował. Sądzą, iż to uczynił dla zjednania sobie przychylności mieszkańców wyspy *Kuby*, którzy mają związki z rozboynikami morskimi. Hiszpani już nie mają żadnego znaczenia na tey wyspie, rozboynicy są tak zuchwali, iż zabrane łupy publicznie rozkładają i przedają.

Zatokę *Florydy* można teraz uważać za nayniebezpiecznieyszą okolicę świata: jeżeli bowiem statki kupieckie zdołają uniknąć licznych skał i szkopułow, to pewnie uyść nie potrafią rąk rozboyników, których okręty bezustannie krążą.

W biórze stęplowym będą odtąd papier stęplować za pomocą machiny parowey.

Pan *Wellesley*, były poseł nasz przy dworze madryckim, ma wyjechać do *Wiednia* w tymże charakterze.

(*z Gaz. Rysk. Zusch.*) Gazety francuzkie utrzymują, że układy między Lordem *Strangford* i Portą wcale inną postać wzięły, od tego czasu, kiedy Szach perski oddalił agentów angielskich ze swojego państwa. Bydź może. Jednak w biegu publicznych interessów *Europy* i *Azyi*, przynaymniey w nayblizszych miesiącach, nie mogłoby to mieć żadnego wpływu. W Anglii nawet, stara

rana grozi znowu swoiém odnowieniem. W Dublinie coraz więcey przybiera pozeru, a nawet już wyraźnie mówią o korporacyach. Członek parlamentowy przyjął na siebie, iż na następney sessyi parlamentowey wniesie, że nędzy irlandczyków inaczey zaradzić nie można, tylko przez skasowanie znowu unii, czyli ustanowienie osobnego parlamentu w Irlandyi. Myśl tym bardziey zagrażająca, że się opiera na zasadzie prawdy, którąby dowodami historycznemi i politycznemi stwierdzić można. Irlandya przez swe położenie i własności, mogąca iść w zawody z Anglią, dzisia jest tylko jey prowincyą: połączenie dwóch parlamentów w jeden, pociąga wszystkich bogaczów i znakomitszych do Anglii: przez co kray ubożeje i t. d. Wszakże bogactwo Anglii i jey wielkość początkowie na tym opierano, iżby Irlandya nigdy z nią nie ubiegała się w zawody; jey swe skarby wydała i interessa jey, zapominając na własne, wspierała. Parlament angielski nie może mieć na to żadnego względu, a Irlandya, uznaney raz prawdy, znowu zapomnieć nie może. Właśnie w tym razie swoim otworem zagraża przepaść, która większą część siły angielskiey pochłonąć, może.

Rząd hiszpański zgodził się na to; iżby Anglia obrała stanowiska w osadach wschodnio-indyyskich, dla wytępienia rozboyników morskich, napadających na okręty wszystkich narodów. Władze amerykańskie mają postępować z naywiększą łagodnością z rzeczonymi rozboynikami, jeśli by się z nich który w niewolą dostał.

Francya.

Paryż, dnia 16 października.

(z Korrespondenta Warszawskiego.)

Z wydziału skarbowego oddalono przeszło 150 osob.

Dnia 19. Hrabia *Corbieres* jest wkrótce na powrót spodziewany.

Jenerał *Curial* otrzymał dowództwo nad woyskiem w departamencie wschodnich Pireneow.

Paryż, dnia 18 października.

(z Gazety Warszawskiey.)

Onegday prezydował Król na radzie ministrów; był także na niey margrabia *Clermont-Tonnere*, minister morski, który tegoż samego dnia zrana przybył do *Paryża*.

Donoszą z *Pau*, iż przeszło tamtędy 600 żandarmów konnych, udając się ku granicy.

Wczora wieczorem ministeryum zagranicznych interessów wysłało gońców do *Werony*.

Trzy lub cztéry damy zostały niebezpiecznie ukłóte szpilkami. Nie odkryto dotychczas sprawców tego zbrodniczego postępku.

Arcy-Biskup w *Tuluzie* kazał wydrukować opisanie cudownego uleczenia siostry *Klotyldy* z klasztoru benedyktynek w d. 25 lipca.

Podług listów z *Bajonny*, znaki zarazy, które ukazały się w *Kadyxie* i w *Puerto St. Maria*, już zupełnie ustały.

Celnicy zabrali 12 sztyletow zrobionych podobnie, jak sztylety rycerzy wolności w *Touars* i *Roszelli*. Pochodziły z *Solingen*, i adressowane były do domu *Chedeaux* w *Metz*.

Król przeznaczył 300,000 fr. na założenie linii telegraficzney z *Paryża* przez *Bordeaux* do *Bajonny*.

Zapewniają, pisze *Dziennik Rozpraw*, iż Król bawarski wyszle do *Werony* Hrabiego *Rechberg*, swego ministra interessow zagranicznych. Bez wątpienia, wszystkie udzielne mocarstwa będą podobnież wezwane; a tak, traktaty zawarte przez wszystkie mocarstwa, w celu utrzymania spokoyności i pokoju, staną się mocnieyszemi.

Gazeta berlińska, kończąc wiadomość z *Paryża*, umieściła dodatek, iż na gieldzie paryzkiey rozeszła się wiadomość o wielkiey klęsce, poniesioney przez woysko wiary w Hiszpanii.

Paryż dnia 19 października.

(z Gazety Warszawskiey.)

Dnia 15 b. m. przedę mszą pracował Król Jmć z prezesem rady ministrów i Xiążęciem *Doudeauville*.

Tuteyszy *Dziennik Rozpraw* pisze: „Oświadczyliśmy już, że mamy wielki powod do sądzenia, iż żadne obce woysko nie otrzyma pozwolenia przechodu przez kray francuzki. Woysko sprzymierzone, gdyby miało to przeznaczenie, wsiadłoby na okręty w *Genui* lub *Liwornie*, i popłynęłoby do *Kalabryi*; wszakże nic jeszcze w tey mierze nie postanowiono. Obecny stan Hiszpanii zagraża wprawdzie istotnym interessom Francyi. Spodziewać się wypada, iż kongres teraźnieyszy wszystkie uprzątnie trudności.“

List z *Tuluzy* pod d. 6 b. m. wyraża: „Hrabia C. Marszałek polny, uwolniony od czynney służby, pojechał do *Urgelu* dla naradzenia się z członkami tameczney Rejencyi. Wracając do Francyi chciał ominąć kordon zdrowia i udał się manowcami. Zatrzymali go celnicy i zabrali papiery, między któremi były odezwy Rejencyi i zapieczętowana paczka bez adressu. Badany Hrabia C. oświadczył, iż był wysłany w prywatném zleceniu. Kommissya zdrowia w *Ax* kazała mu odprawiać 14stodniową kwarantannę, a tym czasem zniesiono kordon zdrowia. Hrabia uwolniony, pojechał natychmiast przez *Foix* i *Tuluzę* do *Paryża*.

Odbieramy wiadomość z *Arau*, iż w dniach 3 i 4 b. m. zaszła w okolicach *Olot* i *Bezalon* bitwa między woyskiem rojalistowskiém, a konstytucyyném hiszpańskiém. Rojalistom dowodził Baron *Eroles*, a konstytucyonistom, *Mina* i *Morillo*. Porażeni konstytucyoniści cofnęli się do *Girony*. Morillo, podstrzelony w nogę i wzięty w niewolą, został zaprowadzony do *Urgelu*.

Bajonna, dnia 11 października.

(z Gazety Warszawskiey).

Bitwa między *Tafala* i *Pampeluną*, stoczona d. 4 b. m. zaczęła się niepomyślnie dla jenerała *Espinosa*; gdy jednak dostał posiłki, poraził nakoniec rojalistow, którzy zostawiwszy 350 ludzi zabitych, cofnęli się. Nazajutrz jenerał Espinosa ścigał woysko wiary do gór *Erco*, gdzie d. 6 b. m. nowa bitwa zayśdź miała.

Przybyły tu 3 statki z lekkiemi działami polowemi i innemi potrzebami wojennemi. Jenerał Baron *Antichamp* przyjechał tu dnia 7 b. m. z głównym swoim sztabem. Słychać, iż założy tu główną kwaterę. Oczekujemy jeszcze 50 statków przewozowych, a podług powieści, woysko francuzkie w tych okolicach ma bydź powiększoném do 100,000 ludzi. Nadeszło tu z *Lafere* 600 naybiegleyszych bombardierów i połączyło się z oddziałami artyleryi.

Tuluza dnia 13 października.

(z Gazety Warszawskiey.)

Gazeta tuteysza zawiera odezwę Barona *Eroles* wydaną z obozu pod *Kordoną* d. 8 z. m., w którey zachęca wszelkiemi sposobami Barona *Gayan*, dowodzącego w *Kordonie*, do przeyścia na stronę Rejencyi, i razem oświadcza, iż w przeciągu 4ch tygodni woysko francuzkie, złożone z 70,000 ludzi, w kilku mieyscach wkroczy do Hiszpanii. Baron *Gayan* odpowiedział na to; że on i cała osada *Kordony* nie złamią uroczyście wykonaney przysięgi, bronienia do ostatniego tchu życia konstytucyi i honoru.

Taż gazeta donosi, iż rojaliści w Katalonii znaydują się w krytycznem położeniu, a rejencya rozciągnęła liniją obronną od *Seo* do *Puycerda*; gdzie zbierają się oddziały rozproszone w prowincyi. *Mina* postępuje prosto ku równinom *Urgelu*, *Zarco del Valle* zbliża się do *Conque de Tremp*, a *Milans* posuwa się ku *Olot*.

Hiszpanija.

Madryt, dnia 9 października.

(z Korrespondenta Warszawskiego.)

Mówią, że poseł saski podał ministrom żądanie powrótu Królowey do oyczyzny, lecz miał otrzymać odmawiającą odpowiedź, jak się łatwo można było spodziewać.

Dostrzegacz hiszpański obwinia biskupa *Pampeluny*, który przybył do *Bajonny* z mułami bogato opakowanemi, że na swóy użytek obrócił kleynoty, własnością kościoła będące.

Dnia 12. Godne uwagi zdanie sprawy ministra woyny na posiedzeniu d. 8 b. m. zawiera 5

części. W pierwszey wystawił słabość siły zbroyney i smutny stan twierdz i zapasow wojennych wszelkiego rodzaju; w drugiey wykazał rozłożenie woyska nadgranicznego; w trzeciey objaśniał położenie woyska powstańców w różnych prowincyach; w czwartey i piątey części mówił o użyciu środków zaradczych, końcem przytłumienia powstania; podając za nayskutecznieyszy powiększenie woyska. Rozruchy te, rzekł, z niedowiarstwa, fanatyzmu, z żądzy zysków osobistych i ambicyi powstały, a wzniosły się głodem, wpływem zewnętrznym i zarazą. Początkowo składało się powstanie z band rozboyniczych. Początek wzięło w połowie miesiąca kwietnia w Katalonii i Nawarrze; w czerwcu wcisnęli się do kraju powstańcy z Francyi. Powstanie w Nawarrze uważał prawie za przytłumione, lecz przeciwnie w Katalonii, przybiera postać przerażającą. Szczęściem, że dotąd miasta do tego się nie wmieszały: wszystko jest dziełem wieśniaków.

Rząd nasz zajął się śpiesznem urządzeniem nowych batalionów czynney milicyi, których ma bydź 87. W krótkim przeciągu czasu, na przedstawienie ministrow, będzie Król mianował dowódców i niższych oficerów.

Dyrektor i kassyer rękodzielni broni w *Plasencyi*, zabrawszy 80,000 realow, któremi mieli robotnikóm wypłacić, nagle znikli, i jak się zdaje, do Francyi schronili.

Madryt dnia 11 października.

(*z Gazety Warszawskiey.*)

Prezes stanow mianował 6 kommissyy, mających się naradzać o nayważnieyszych projektach, przychodzących pod rozwagę stanow.

Wczora P. *Canga Arguellas* wniosł na sessyi stanów, aby wezwać ministrow do objawienia przyczyn, które narod przywiodły do obecnego stanu. Miał nadto bardzo mocną mowę, w którey oskarżał przeszłych ministrów i Francyą. 55 deputowanych głosowało za jego wnioskiem, który nakoniec został przyjęty.

Dziś przyjęto adres do Króla z powodu mocney jego mowy, mianey przy zagajeniu stanow.

Pozwolono drukować rapport ministrów woyny i skarbu. Oba raporta odesłano do właściwych kommissyy.

Od granic hiszpańskich dnia 16 października.

(*z Gazety Warszawskiey.*)

Listy z *Puycerda* donoszą, iż d. 5 b. m. *Mosen* wkroczył niespodzianie do tego miasta w 500 ludzi. Nakazał zaraz złożyć kontrybucyą w pieniądzach i mundurach dla woyska; lecz mieszkańcy, niebędący w stanie uskutecznienia tego, udali się do Rejencyi. Położenie rojalistów jest tym przykrzeysze, iż nie posiadają żadnego miasta, któreby dostatkami swemi mogło ich wspierać.

Spodziewać się trzeba w okolicach *Urgelu* stanowczey walki między rojalistami a konstytucyonistami: ostatni zdają się starać wszelkiemi sposobami o wzięcie tego miasta.

(*z Korr. Warsz.*) Dziennik *Mémorial Bordelais* umieścił wiadomość, że żołnierze Jenerała *Miny*, uwięziwszy go, zaprowadzili do *Pampeluny*.

Czwarty numer gazety rejencyyney urgelskiey zawiera postanowienie, aby stosunki handlowe między Francyą a Hiszpanią powróciły do stanu, w jakim przed ogłoszeniem konstytucyi zostawały.

W *Saragosie*, *Madrycie*, i innych miastach ma się odbydź żałobne nabożeństwo za poległych w bitwach żołnierzy.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

(*z Gaz. Rysk. Zusch.*) Rząd duński poddanym swoim dał pozwolenie, zawijania do wszystkich portów południowey Ameryki, i oświadczył, iż przyjacielsko obchodzić się będzie z okrętami wszystkich krajow, u którychby duńscy żeglarze podobnież przyjęci byli. Zdaje się, iż podobne postępowanie, wkrótce dla handlu duńskiego znakomite korzyści przyniesie; a nawet, gdyby Hiszpania i za złe to poczytała, nie wielką mu szkodę przyczyni. Wszakżeto amerykańskie płody tak ważnym hiszpański handel uczyniły. Sądząc ze szczególnych rysow, pokazuje się, że wewnętrzny stan Danii bardzo jest smutny. Podatki są tam tak ogromne, iż za ilość zboża, wartującą 21 talarow, po przepaleniu jey na wódkę, płaci się podatku 25 talarów.

Gazety francuzkie rozgłaszają powieść, iż 80,000 rossyyskiego woyska ma zmienić austryaków w *Neapolu*, którzy już insze przeznaczenie odebrać mieli: wszakże obok tego, razem oświadczają, iż ta rzecz nie jest podobna do wiary.

Słychać, że Xiążę *Kalabryi* i Xiążę *Salerno*, synowie Króla neapolitańskiego, mają do *Werony* przybydź, ostatni zapewne na mieyscu swojego oyca. Nie dawnemi czasy Xiążę Kalabryi nie dobrze się miał na zdrowiu.

Okręty sardyńskie i neapolitańskie chcące weyśdź na morze czarne, przymuszone zostały od turków, złożyć ładunek swóy w Konstantynopolu. Chciały potem naładować okręt wełną i innemi towarami tureckiemi, dla przewiezienia do *Marsylii*, ale że im i tego zbroniono, musiały więc odpłynąć z balastem. A że turcy nie są w woynie z Neapolem i Sardynią, a bronienie wywozu ich towarow nie przynosi im żadney korzyści, tym samém środek ten zdaje się pochodzić od innych mocarstw, które, korzystając z okoliczności, chciałyby mieć wyłączny handel w Turcyi.

W *Konstantynopolu* miano pewne wiadomości, że Persowie podbili prawie całą Armenią.— Gazety francuzkie doniosły, że poseł angielski i wszyscy konsulowie i ajenci angielscy przymuszeni byli opuścić Persyą.

Wielu gońców angielskich przybyło do *Turynu*, *Rzymu* i *Neapolu*; a to, jak słychać, z ważnemi depeszami do tamecznych dworów. Rozumieją, że depesze te ściągają się do austryackiego planu, to jest, przyjęcia na siebie protektoratu za pośrednictwem związku między mnieyszemi państwami, co nie ma się zgadzać z widokami Anglii.

Król neapolitański, mnóztwo meblów i wszystkie sprzęty do łowów potrzebne, wysłał do kraju austryackiego, z czego wnoszą, że się na dość długi czas z własnego państwa oddali. Nie było jeszcze postanowienia, kto tego razu obeymie rządy państwa, czy Xiążę Kalabryi, czy też młodszy Xiążę *Salerno*, którego małżonka jest Xiężniczką austryacką. Okoliczność ta jest tym ważnieysza, gdy Król ma już więcey jak 70 lat wieku, i, jak powiedziano, zdaje się, że długi czas za granicą bawić zamyśla.

Gazety francuzkie twierdzą, że podług twierdzenia dobrze uwiadomionych osob, Król hiszpański i Król angielski otrzymali od Monarchów z *Wiednia* własnoręczne listy, z zaproszeniem ich do *Werony*.

Gazeta *Times* ogłosiła: donoszą nam o planie, iżby dawnieysze 3 irlandzkie półki, w służbie hiszpańskiey zostające, przywrócono. Podobne postępowanie nie tylkoby mocniey utwierdziło przyjaźń Anglii z Hiszpanią, ale nawet udoskonaliłoby rzeczone półki do takiego stopnia, jakiego janczarowie nigdy dóyść nie będą mogli. Powiadają, iż to Hiszpanii nic więcey kosztować nie będzie, prócz przewiezienia. Wreście mają pobierać tenże sam żołd, co i krajowe woysko; chociaż Anglia każdemu nowozaciężnemu po 20 funt. st. i więcey zapłaci.

Francuzkie gazety znowu zaręczają, iż będzie na kongresie mowa o przywróceniu maltańskiego zakonu, i że dwa wielkie mocarstwa na to się zgadzają; w tem tylko trudność zachodzi, że niemożna jeszcze dla nich nowego kraju obmyśleć. Mowa była o Sardynii: lecz nie podobna wynaleźć, czemby Króla sardyńskiego wynagrodzić. Wreście turcy mogliby wyspę *Rodus* dawnieyszym jey panom powrócić, byleby tylko nie było warunku i celu zakonu: bo to wieczna woyna turkom. A może też nastąpić, że rzeczony cel będzie odmieniony.

Wolno drukować F. N. Golański Czł. Kom. Cenz. — w Wilnie w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 130.

Wilno dnia 30 Października Roku 1822 *v. s.*

Wezwanie sukcessorów.

W skutek postanowienia Opieki Szlacheckiey Powiatu Wileńskiego, ninieysze czyni się ogłoszenie, że od dnia 1 następującego miesiąca listopada, od godziny 3ciey po południu będą się sprzedawały przez publiczną licytacyą, ruchomość i wszelkiego rodzaju sprzęty, po zeszłym z tego świata Antonim Zabłockim regencie starodubowskim pozostałe, w klasztorze XX. Piiarow i w domu pó Minkiewiczach na Sawicz ulicy położonym, złokowane. 1822 października 26 d.

Członek Opieki Szlacheckiey Ptu Wileńskiego Prezydent Ziemski tegoż powiatu Michał Sawicki.

Zgubiona pieczątka.

1. *Dnia 9 8bra roku teraźnieyszego, między Oszmianą a Mołodeczną została zgubioną złota kurantowa pieczątka mająca we środku francuzkie nadpisy jak pamiętam á Minsk, jakieś nazwisko i Nro. Poczciwy znalazca po przeczytaniu tego ogłoszenia niech raczy zgłosić się w jakimkolwiek bądź mieyscu do pocztowego Kantoru lub Expedycyi, dla odesłania mi do Wilna Litewskego Pocztamtu. Protokulista Guberski Sekretarz Rydzewski.*

P o z e w.

1. *ALEXANDER I. Imperator Wszech Rossyy Król Polski etc. etc. etc.*

Ur. Tomaszowi Wolanowi Podpułkownikowi królewsko-saskiemu, i Katarzynie z Wolanow Ciemnołęskiey Generałowey i Prezydentowey ptu Seyneńskiego ze stałego zamieszkania niewiadomym, pozew z instancyi Ur. Michała Zaleskiego jeneralnego Prokuratora massy funduszow nieletniey Xki Stefanii Radziwiłłówny, przed Sąd Kommissyi na urządzenie interesow Radziwiłłowskich ustanowiony, wynosi się o to: wierność Wasza wynieśliście po massę nieletniey Xki pozew, dochodząc pretensyi po zeszłym Tomaszu Wolanie Cześniku Oszmian. do Xiążąt Neuburskich, a z racyi dzierżenia dóbr dawniey Neuburskich zwanych, do Xiążąt Radziwiłłów zastosowanych, gdy zaś dom Xiążęco Radziwiłłowski z żadnego tytułu do znoszenia ciężarow domu Palatinów Rhenu tyczących się, obowiązanym bydź nie może, a do tego, gdy pretensye te, kilkakrotnemu przedawnieniu, i amissyi ulegają; daley, gdy zeszły Tomasz Wolan przyjąwszy w roku 1668 do szkatuły Xiążęcey od Benedykta Olszańskiego cz. zł. 1000, z tych się niewyliczył, ani użycia ich nie udowodnił; Prokurator massy w imieniu nieletniey Xki Sądu Prześwietnego prosić będzie: Skasowania pretensyi UUr. Wolanow i wieczney zapisania amissyi; a prócz tego: zobowiązania tychże: do usprawiedliwienia i okazania użycia summy cz. zł. 1,000, lub oney z procentami od roku 1668 januaryi 15 dnia, podług prawa policzać się mającemu na rzecz massy, na tychże JWW. Tomaszu Wolanie Podpułkowniku i Katarzynie z Wolanów Ciemnołęskiey Generałowey, jako sukcessorach zeszłego Tomasza Wolana Cześnika oszmiańskiego, zasądzenia, i tego wszystkiego co przy sprawie dowiedzionym będzie, z wolnością poprawy żałoby.

1822 mca 8bra 27 dnia Woźny niżey piszący się świadczę: jako kopią pozwu z ninieyszym autentykiem zgodną, z instancyi Ur. Michała Zaleskiego b. Podkomorzego Rossieńskiego jeneralnego Prokuratora massy Radziwiłłowskiey, po UUr. Tomasza Wolana Podpułkownika woysk Królewsko-saskich i Katarzynę z Wolanów Ciemnołęską wyniesionego, dla niewiadomego ich mieysca zamieszkania, stosownie do organizacyi do drzwi Sądowych przybiłem, i dla wiadomości powszechney do gazety Kur. Lit. podałem. Dat jak wyżey. Felix Cebulski Woź. K. R.

Roku 1822 8bra 27 dnia, w aktowey kancelaryi Sądu Kommisyi, dla urządzenia interessów Radziwiłł. ustanowionego, obecny Woźny wyżey wyrażony relacyą tego pozwu do drzwi Sądowych przybitego urzędownie zeznał świadczę aktowy Regent Kom. Radz. Józef Doboszyński. Wolno drukować Eustachy Zabiełło Kom. Radziwiłłowskiey Kommisarz.

---

3. Tomasz Lowkogalis lat 22, twarzy bladawey okrągłey, włosa ciemnego, nosa krótkiego i zadartego, po polsku mówiący, w siermiędze oszytey po szwach i karwaszach z kołnierzem sukna granatowego, w kamizelce sukienney czarney, z pasem rzemiennym z mosiężną klamrą, w czapce granatowey z ryglikiem po bokach obłożoney siwym barankiem, umiejący dobrze murować i cokolwiek czytać i pisać, należący do majątku Jotayń W. Zawiszy b. S. Z. K. w r. 1822 mca aug. 20 dnia uciekł; za okazaniem się takowego zbiega niżey piszący się Publiczności prosi dostawienia w powiat Wiłkom. do majątku Staszkuniszek w parafii Kower. położonego. Józef Zawisza b. Z. K.

---

2. Wedle Ukazu Jego Imperatorskiey Mości Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.

Pozew przed Sąd Główny Litewsko-wileński 2go Departamentu ciągle sądzący się. Urodzonym Józefowi Giedyminowi Prez. Franciszkowi Jamontowi Ziem. Janowi Nagurskiemu Grodz. Sędziom Urzędnikom ptu Szawel., uciążliwy dekret ferującym, Tomaszowi Herubowiczowi Prez., Ludwikowi Bielewiczowi Szawel., Tadeuszowi Milwidowi Telszew. Sędz. Ziem. Urzędnikom winnym okalkulowania się z administracyi dóbr Poudruwia i Nemeyksz w ptcie Szawel. sytuowanych, Józefowi i Johannie z Leparskich Burniewiczom b. v. Marszałkom Szawel. debitorom, Zenonowi Burniewiczowi b. Pisarzewiczowi Grodz. Upit., Antoniemu i Julii z Burniewiczow Mikszewiczom Sęst. Gran., Franciszkowi i samey z Burniewiczow Łopacińskim Sęst. Ziem. ptu Upit., darownym pretensorom, X. Stanisławowi Kozłowskiemu, Stanisławowi Kamińskiemu Rotm., Henrykowi Bowkiewiczowi, Michałowi Ciszkiewiczowi b. ass. Sądu Niż. Ziem. Rosien., Antoniemu Zaleskiemu Por. w. pol., Stanisławi Raubie, Henrykowi Szmemanowi kupcowi nitawskiemu, X Staszkiewiczowi Altar., Dowiatowskiemu, Barbarze

Naydowiczównie, Karolinie Szydłowskiey Rotm., Franciszce Rewerowiczowey Chor., Annie Buywidowey, Bonifacemu Butkiewiczowi, Janowi Szemiotowi Ciwun. Rętowskiemu, Janowi Antonowiczowi b. Dozorcy, Jerzemu oycowi, Józefowi Wożnemu synowi Zukowskim, Ildefonsowi Maliszewskiemu Porucz. w. pol., Teressie Węckowiczowey Kap. W. Ross., Kazimierzowi Bystramowi Sambel. b. dworu pol., Adamowi Korabiejewiczowi ass. Sądu Niższego Upit., Kazimierze z Koszczyców matce, Józefowi synowi Straszewiczom Marszał. Upit., Eufrozynie matce oraz jey córce Brzezińskim Skarb. z dokładem opieki, Tomaszowi i Ewie Miniatom Mał., Krzysztofowi Drowanowskiemu, Ludwikowi i Tekli z Wertelow Jasielskim, Józefowi Dowgiałowi Chor., Marcellemu i samey Sągayłom Buhalterom Kaznaczeystwa Szawel., X. Jerzemu Woytkiewiczowi, Kan. Zmud. Pleban. Gruzdzewskiemu, Wincentemu i samey z Zylińskich Witkiewiczom, tudzież włościanom ekonomii Szawel. w assystencyi ich Panow Andrzejowi i Brygidzie Budginom, oraz Jerzemu Firantowi, tudzież Starozakon., Symonowi Zelkanowiczowi Jofowi, Siruchy Josielowiczowey i Markusowi Zelmanowiczowi, niemniey sukcessorom zeszłego Stol. Kiełczewskiego i włościanom Butowtom, sukcessorom po zeszłym Tomaszu Komorowskim Poru. woysk pol., Jerzemu Wilhelmowi Szlegerowi Doktor. Medycyny, winnemu z dóbr Poudruwia i Nemeyksz odpowiedzi pretensorom do funduszu massy Burniewiczow zbiegającym się, naostatek Teressie z Parafianowiczow matce, Józefowi synowi Szulcom Sambel. b. dworu pol., Józefowi Białozorowi Prezydentowi Sądu Gran. 3ciey instancyi, Józefowi Billewiczowi b. Mar. Rosień., Markowi Szemiotowi Podkom. Szawel., Konstancyi Rotm. matce, Tadeuszowi Sędz. Gran. Szawel. synowi Onoszkom, Ignacemu, Antoniemu, i Michałowi Grudzińskim Dwor., Janowi Szemiotowi Ciwun., Kajetanowi Mirskiemu Sędziemu Ziem. Szawel., Andrzejowi Kaczyńskiemu Pułkow. woysk pol., Onufremu, i Antoninie z Herubowiczow Lutkiewiczom Mar. Szawel., debitorom zeszł. Leparskiego b. Sędziego Grodz. Szawel. do wykazania funduszu v. Mar. Burniewiczowey i Szymonowi Rymkiewiczowi Komor. Sąd. Gran. Szawel. podwóyne solarya biorącemu, z instancyi UUr. Bogusława Białobłockiego Adwokata i Ildefonsa Demontowicza Regenta Sądu Głów. Wileńskiego wyniesiony z referencyą do dekretow Wileń. Głów. Sądu 2go Departamentu, oraz Sądu Ziem. Szawel. na dniu 9 7bra będącego roku ogłoszonego, niemniey dalszych dowodow do uwartnienia sprawy użyć się mających przyncypalnie oto: w zaprowadzoney z instancyi kredytorow z obżał. Burniewiczami b. v. Marszał. Szawel. sprawie dekretem Sądu Głównego Ziem. Wileń. 2go Departamentu 1820 r. grudnia 16 dnia zaszłym do rozbioru Sądowi Ziem. Szawel. poruczoney tok kontynuowania processu przepisany został. Ziemstwo zaś Szawelskie odstępnie od Remissy Sądu Głównego powyżey datowane działając, poczynił ze znacznym uszkodzeniem massy Burniewicza uchybienia. Naypierwiey poleconey kalkulacyi z Urzędników obżał. Tomasza Herubowicza Prez. Ludwika Billewicza Szawel., Tadeusza Milwida Telszew. Sędz. z rzeczy utrzymywania folwarkow Poudruwia i Nemeyksz w powiecie Szawel. położonych od daty 1820 roku 7bra 6 dnia do 1822 r. febr. 5 dnia w administacyi i używających dwie znaczne krescencye przeszło 300 parow żyta wysiewu, oraz gotowy grosz, tudzież znaczną ruchomość różnego zwania niezdjął, z czego jakoby obliczenie nie dając stronom wiedzieć Sąd Ziem. Szawel. dnia 9 7bra 1822 r. ogłoszonym wyrokiem, nie z Urzędników lecz z podwładania obcey osoby, którą Sąd pod własnym imieniem utrzymywał jako oficyalistę dopełnił; a dwóletnią intratę z dóbr przerzeczonych którą płaciła roczney arędy rubli srebnych 4,500, zamknął w rublach s. 76½ nadto jeszcze w ciągu administracyi rzeczoney, włościanie w różne strony z furmankami byli używani, a przecięż Sąd Ziem. przy okalkulowaniu tak ważne zamilczał przeszłey administracyi zbiory i tych do funduszu massy Burniewicza nie wcielił, tem więc faworalném pobłażaniem skrzywdziło Ziem. Szawel. massę przeszło na rubli sr. 9,800, poczym nowo instalowanego administratora z ramienia Sądu Ziem. Szawel. przy teraźnieyszym rozbiorze sprawy toż Ziem. nieokalkulowało, a to jedynie w celu, aby wcześnie ułożony projekt czasowie pokryć, jako to: aby wziętych z massy czasu expedyowania aktow 1822 roku febr. 5 dnia na schedę każdego Urzędnika po 300, w ogóle zł. 900, nie pokazać, aby znaczny expens czasu teyże inkwizycyi poniesiony, przeciwko któremu kredytorowie mówić mieliby prawo na moment ustać, słowem aby krescencyą przez dzierżawy rocznie płaconą po rub. s. 4,500 oprócz gotowego grosza, podobnie jak uprzedni Sąd Exdywizorski zniszczyć, a przez to fundusz massy Burniewicza uszczuplić. W widoku jeszcze dalszego istotnych kredytorow skrzywdzenia, faworalnie dla wielu pretensorow szafował łaski, naypierwiey obżałowaney Burniewiczowey nayniesprawiedliwiey zrealizował zł. pol. 131,610 gr. 26 wtedy gdy ona prawnie ani części dziesiątey takowey rekognicyi właścicielką bydź nie może, gdyż Sąd Ziem. fundując się na powieści obżałowaney Burniewiczowey, a zbierając fundusz po zeszłym Leparskim z takich szczegółów, do jakich z własney woli i upodobania podnosiła doliczał procenta, a lubo w tém mieyscu kredytorowie naybliżey wykazywali, że debitorowie Leparskiego nie byli dłużnemi znaczney importacyi teraźnieyszey Burniewiczowey, a jaką ilość pieniężną zaliczyli obżał. Burniewiczowi tę powinni przysięgą urzetelnić, że obżał. Burniewiczowa (jeśli jaką ruchomość wprowadziła w dom męża swojego) nieokazuje dowodu pisma, a ztąd żądanych kilkudziesiąt tysięcy złotych wygrywać nie może, że pokazujące się rachunki jakoby ściągniętey od v. Mar. Dowiata summy są nieprawne, bo tego sam Ur. Dowiat niestwierdza, i przysięgą nieudowodnia, oraz w sprawie nieznayduje się, to wszystko Sąd Ziem. zamilczając, probacye nawet kredytorow jednym glozem wyrokowego pióra skasował, a stosunki obżał. Burniewiczowey uświetnił, z kolei aby powiększyć pretensyą obżałowaney Burniewiczowey i te oczyścić z zawinień, lubo wierzyciele dowodzili i przekonali, że obligi wspólnie z mężem wydane, są aktualnym połowicznym długiem oney, bez regressu do funduszu massy Burniewicza, że jeśliby niebrała na własny użytek Burniewiczowa pieniędzy, żadnym nie obwieściła po moment rekognicyi publicznym oświadczeniem, że z obligow niepomówionych co do podpisu i na onych wyliczonych summ nie może wymówić się, jednakowoż Sąd Ziem. Szawelski powyższe probacye kredytorow czyste i na prawie usadowione, poniżywszy massę Burniewicza debitami samey obżał. Burniewiczowey obciążył, a jey realizacyą do funduszu męża obrócił. Tym więc sposobem debitu kilkanaście tysięcy przymnożył, na ostatek długi famihyne z daru biorąc nastanie, w równey klassie z istotnemi pretensyami obligowemi pomieścił, obżał. Mikszewiczow pretensyą od obżał. Szulcow pewną należnością wysoko przechodzącą, nie odsyłając do Sądu Exdywizorskiego, lecz wcześnie to jest czasu realizowania funduszu Burniewicza, a tym samym odstępnie od remissy zaspokoił. Kupca Szymana rachunek, oraz dalszych wierzycieli podobne mających pretensye ad vele sui przyniesione za rzetelne przyjął, i z takich szczegułów zebraną massę między prawdziwemi obligowemi debitami nieklassyfikując ważności, do Sądu Exdywizorskiego przesłał: obżał. Maliszewskiemu za przyjęty tytuł na moment plenipotenta przyznał znaczną summę, a kredytorow wykazywanie jako niepełnił tey powinności: bo żadnym śladem nieprzekonywa chyba obfitym na obligach rozsianych pieczętarstwem, usunął. Obżał. Szlegerowi znaczną summę wskazał, a od bonifikaty za poczynione szkody w dobrach Poudrawiu i Nemeykszach w tenucie mianych, nieprawnie uwolnił, i przez to sposobność satysfakcyi kredytorom przeciął. Obżał. Rymkie-

wiczowi Komornikowi oraz sobie ponowne nad prawo Solarya zadeterminował, i dając Sąd Exdywizorski na zjechanie termin 9ciodniowy przepisawszy, założone appelacye w kancellaryi Sądu Ziem. Szawel. nierozwiązane zostawił. W takim więc ucisku żałcy ponosząc znaczne szkody i widząc fundusz massy Burniewicza w różnych względach zasłoniony i zruynowany, przychodząc do Sądu proszą intraty dwóletniey na byłym Sądzie Exdywizorskim z obżał. Herubowicza Prez., Billewicza, i Milwida Sędziow, licząc w to furmanki na różne strony używane, oraz w gotowym groszu przyjęte opłaty rub. sr. 9800 decydowania zajednoroczną krescencyą na teraznieyszym Sądzie obżał. Gedyminie Prez. Jamoncie i Nagurskim Sędziach r. sr. 4,500 wskazania, pretensyow obżał. Burniewiczowey skasowania, debitorom zeszłego Leparskiego b. Sędz. Grod. Szawel. na rzetelne opłaty obżał. Burniewiczowi i utwierdzenia zaliczoney ilości pieniężney przysięgę determinowania, debitow obżął. Burniewiczowey na jeyże fundusz oparcia, a z takowego ciężaru massy Burniewicza uwolnienia, nieprawnych pretensyow kredytorow Burniewicza, oddalenia pretensorstwa familiynego z daru nastanie biorącego usunienia, summy u obżał. Szulcow będącey pod odpowiedź prawnym kredytorom oddania, i we wszystkim dekretu Sądu Ziem. Szawel. na dniu 9 7bra będącego roku ogłoszonego, sprostowania, a urzędnikow po ukaranie gdzie należy odesłania, expensow prawnych powrótu, z wolnym przyłączeniem dalszych do oczewistey rozprawy stosunkow.

Roku 1822 mca 8bra 21 dnia Woźny niżey podpisany zeznawam, iż kopią takowego pozwu zgodną z autentykiem w sprawie WW. Bogusława Białobłockiego Adwokata, Ildefonsa Demontowicza Regenta Sądu Głównego WW. JPP. Józefowi Gedyminowi, Prez., Franciszkowi Jamontowi Ziem. Janowi Nagurskiemu Grod. Sędziom, urzędnikom Ptu Szawel., Tomaszowi Herubowiczowi Prez., Ludwikowi Billewiczowi Sędziemu Szawel., Tadeuszowi Milwidowi Sędziemu Ziemskiemu Telszewskiemu, b. Exdywizorom. JWW. Józefowi i Johannie z Leparskich Burniewiczom, oraz dalszym ich kredytorom i debitorom zeszłego Leparskiego, na intymacyi pozwu wyliczonym do Redakcyi Gazetney Kuryera Lit. podałem i o rozprawie w Sądzie Gł. Wileńskim ciągle sądzącym się przez tęż Gazetę Kuryera Litewskiego wszystkie osoby tym pozwem zajęte zawiadomiłem. Jan Kisiel Woźny Ptu Wileńskiego.

Roku 1822 miesiąca oktobra 21 dnia przed aktami Sądu Ziemskiego Wileńskiego i mną niżey podpisanym Regentem stanąwszy obecnie Woźny wyżey wyrażony, rellacyą tego pozwu zeznał i w protokule z zeznania własnoręcznie rozpisał się. Przyjąłem Jan Zienkowicz Wileński Ziemski Regent.

Roku 1822 mca 8bra 21 dnia takowy pozew wolno drukować. Józef Jeleński Assesor Gł. Sądu Departamentu 2go.

Wezwanie sukcessorów.

2. Szlachecka Ptu Szawel. Opieka podaje do powszechney wiadomości, przez Gazetę Kuryera Litt., że Tomasz Komorowski Porucz. Woysk Pol. czas długi były w obowiązkach Rachmistrza w Ekonomii Szawelskiey w folwarku Karwazy zwanym, do teyże Ekonomii należącym (który posiadał dożywotnie z daru zeszłego Xięcia Zuboffa), nieczyniąc żadnego względem swojey własności rozporządzenia, dnia 10 grudnia 1821 r. żyć przestał. Z powodu zachodzącego o sukcessyą sporu, wszelka własność rzeczonego Komorowskiego została opisaną, i pod zawiadywanie członka Opieki podaną. Stosując się zaś do praw Litewskich, wzywa Opieka sukcessorów; ażeby z dowodami, względem bliższości do otrzymania po zeszłym Tomaszu Komorowskim spadku przekonywającemi; w ciągu jednego roku i nie dziel sześć do niniejszey Opieki pod utratą późnieyszego dochodzenia, przybywali. Marszałek Burba. Regent Franciszek Piotrowicz.

---

3 Po śmierci Sebestyana Błaszczykiewicza Doktora medycyny i Adjunkta Uniwersytetu Wileńskiego, pozostało po nim w kassie Uniwersyteckiey rub. sr. 267 kop. pół, lecz gdy dotąd nikt się nie jawił z jego sukcessorow do odebrania tey pozostałości, Rząd Uniwersytetu przeto postanowił naznaczyć ostateczny termin dnia 23 kwietnia 1823 r. i wezwać sukcessorow, ażeby w ciągu tego czasu, stawili się z prawnemi dowodami do Uniwersytetu Wileńskiego, dla odebrania powyższych pieniędzy. Sekretarz Felix Mierzejewski.

Pozew Edyktalny.

3 Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Samowładnącego całą Rossyą etc. etc. etc.

Pozew edyktalny, przed Sąd Exdywizorski Magistratu Wileńskiego po JJOO. JJWW. WW. Ichmość Panow i Starozakonnych, skutkiem zaniesionego oświadczenia na taxę i exdywizyą, oraz zaszłey Magistratu Wileńskiego rezolucyi, i zaoną inwentacyi i licytacyi wszelkiego funduszu w handlu będącego spełnionych, niemniey inskrypcyow, rewersow, regestrow, xiąg handlowych, listow, korrespondencyow, notat, dekretow, i testamentu, wykazujących massę funduszu w satysfakcyą pretensorom realnym oddającego się; z powodztwa JPana Jana Kamińskiego b. Radnego Dumy mieyskiey Wileńskiey, wynaszą się mianowicie o to: żał. delat. przez lat kilkanaście utrzymując w mieście Wilnie handel z towarow jedwabnych i korzennych przez zwykły kredyt w kupiectwie i zastąpienie własnym kapitałem wydatkow na rzecz miasta w ciągu spełnienia obowiązku Radnego przy Dumie mieyskiey Wileńskiey wyłożonych, schylił był nieco dolą własną do upadku, wszelako mając jeszcze odpowiedni powołaniu swemu fundusz dopoki przez niewolne zamknięcie sklepu w pałacu obżał. Hrabiego Paca arędowanego, z towarami, i opieczętowania onego bez zawitenia z instancyi obżał. Ludwika Hrabiego Paca jenerała woysk pol. niezostał zupełnie zruynowany, spokoynie prowadził handel i był zawsze pewnym na odpowiedź swym istotnym wierzycielom, lecz kiedy przez takowe bez rzeczy zamknięcie handlu, żałcy delat. został pozbawiony swobodności dalszego prowadzenia handlu, chcąc swym istotnym wierzycielom uczynić satysfakcyą, a zarazem odzyskać sobie posługującą należność od rzeczonych osob, a to na cel zaspokojenie właściwych pretensorow, zmuszony takową okolicznością podnieść taxę i exdywizyą majątku swego, inwentacyą urzędową objętego. Po zaskuteczenieniu więc jakowey skutkiem daney przez Sąd Magistratu Wileńskiego remissy, wszystkich swych obżał. debitorow, za obligami, rewersami, rachunkami, i regestrami handlowemi, listami, notatami, dekretami i testamentem dopiero do sądu powołuje: jako to: obżałowanych xiędza Józefa Kamińskiego Kanonika i officyała mińskiey dyecezyi, za listami i rachunkami o rubli srebr. 390 kop. 30, za inskrypcyami przekazanemi i testamentem o r. sr. 1500 i złotem czer. zł. 64, oraz o powrot wziętey po stryju garderoby. X. Kazimierza Kamińskiego Kanonika Łuckiego, za rachunkami i z testamentu o zł. pol. 3092 gr. 18, Bohuszewicza o r. sr. 15, Jana Korybuta Daszkiewicza o zł. pol. 32, Franciszka Konczego o czer. zł. 15, Alexandrowicza o czer. zł. 3, Szulkiewicza o cz. zł. 15, Teofilę Prokopowiczowę o zł. pol. 50, Rzęsnickiego o cz. zł. 7 r. sr. 100 kop. 60 i ass. r. 90, Bańskiego o r. sr. 150. Nikodema Modzelewskiego o r. sr. 18, Ignacego Zienkowicza o r. sr. 60, Szabuniewskiego Komornika o

(1)

zł. pol. 148, Ludwika Kuncewicza sekretarza o r. sr. 115 kop. 37, Teklę Gastowiczowę o cz. zł. 3, Kamińskiego o r. s. 2, Ignacego Potrykowskiego Sędziego o r. s. 7 kop. 80, Ancyperowicza Deputata o r. sr. 121 kop. 20, Arkuzowa Adjutanta o r. sr. 3 kop. 50, Achmatowicza Szeffa o r. sr. 239 kop. 37½, Budrewicza o r. sr. 18 kop. 13, jenerałowę Benignsonową o r. s. 56 kop. 17½, Bobakowskiego o r. sr. 7 kop. 20, Józefa Balczewskiego z Waki o kop. 65 Baptystowy o r. s. 1 kop. 52½, Czerskiego o r. s. 11 kop. 65, Choynowskiego o kop. 32½, Bobiatyńskę o r. s. 2, Czernickiego Sekretarza o r. s. 4, kop. 5, Chodzki o r. s. 1 kop. 95, Dziczkańca Adjutanta o kop. 60, Damela o r. s. 20 k. 50, Dobrzańskiego Colnera o r. s. 24 k. 60, Francessona o r. s. 45, Grzymały młodego o r. s. 1, Grabowskę Podstolinę o r. s. 1 k. 20, Gałęskiego Adama o r. s. 7, Godzielewiczowę o k. 90, Giedroycia Stefana o r. s. 1, Gzowskiego o r. s. 3 k. 72, Grajewskę o r. s. 7 k. 27½, Gąseckiego o k. 35, Howaltównę o r. s. 13, Howaltówę o k. 25, Jerzego Howalta o r. s. 2. Seweryna Howalta o r. s. 375 k. 47½. Hana o r. s. 21 k. 10, Horodeckiego o r. s. 2, Hołubowskiego o r. s. 7 k. 29, Jamentowę o r. s. 1 k. 61. Jamiałkowskiego o r. s. 2 k. 50. Zienkowicza Chorążego o r. s. 4 k. 32, Jabłonowskiego z poczty o r. s. 1 k. 29 Jansonównę o k. 75, Kołyszkowę o r. s. 3 k. 45, Klukowskę Sekretarzowę o r. s. 1 k. 10, Kotwicza o r. s. 15, Kościuszkównę o r. s. 2 k. 90, Krantza Sowietnika o k 60, Kostrzewskę o r. s. 4, Kapicowę o r. s. 2, Hitzowe o r. 1 k. 20, Józefa Klimaszewskiego o r. s. 4, k. 27. Karnera o r. s. 7 k. 61, Kulryta o r. s. 6 k. 10, Kowalenki o r. s. 4 k. 70, Ludwika Lachowicza o r. s. 7, k. 55, Łopacińskiego o r. s. 5 kop. 15, Malewicza Sekretarza o r. s. 83 kop. 60, Miłosza o r. s. 4, Mostowskę o r. s. 1 kop. 50, Mancewicza Sekretarza o kop. 60, Maryawitki o r. s. 1 kop. 20, Mancelmana o r. s. 6 k. 22, Mauzera o r. s. 45. Norlinga kapitana o r. s. 14, Narbutowę o r. s. 3, Sekretarza Nowickiego o kop. 70, Poźniakownę o r. s. 11 kop. 30. Polimberskę o kop. 39, Reyzera o r. s. 44 kop. 36, Rautensztraucha o r. s. 8 kop. 50, Skibińskiego o r. s. 2, Sidorowicza porucznika o r. s. 4 i czer. zł. 2, Strumiły młodszego o r. s. 1 k. 75, Swięcicką starą o r. s. 3, Sikorskę o kop. 40, Suchockę o kop. 25, Szostowickę o r. 18, kop. 69, Skorulskiego plenipotenta o r. s. 10 kop. 65, Szwarca o r. s. 1, k. 32, Szteyningierowę o r. s. 199 kop. 63, Józefa Statkowskiego o r. s. 41 kop. 30, Zodrosa żyda o kop. 30, Szczerbowicza o kop. 78, Weysenholca o r. s. 6, kop. 45, Wąsewicza profesora o r. s. 2, Wilczyńskiego adjutanta o r. s. 4, Ząbkowskę o kop. 18, Szmitynowę o r. s. 1 kop. 50, Zabieły Szambellana o r. s. 19 kop. 70, Zambrzyckiego plenipotenta o r. s. 27 kop. 27, Zdzitowieckiego o r. s. 3 kop. 40, Rokosza o r. s. 6 kop. 20, Kuncewiczowę o r. s. 16 kop. 20, Kuleszynę Sędzinę o zł. 8, Michała Kleczkowskiego o zł. 40, Michała Krupskiego o talarow 200, Tadeusza Zawadzkiego o r. s. 5, Michała Skorulskiego o cz. zł. 18, Jana Dyzmanskiego o r. s. 30, Grabowskiego o cz. zł. 8, Minkie z Królewca o cz. zł. 3., Franciszka Fiedorowicza o r. s. 10, Stanisława Kolendy o r. s. 4, Bitnera doktora o r. s. 6 kop 50, Zigmunta Mackiewicza o zł. 24, Franciszka Mokrzeckiego o zł. 364, gr. 3 i cz. zł. 6. Józefa Kopszy o zł. 78 gr. 10, Mateusza Szatyńskiego Kanonika o zł. 441 gr. 7½, X. Olszewskiego o zł. 16 gr. 20, Czeretowicza o r. s. 2, Jana Tomkiewicza, Józefa Statkowskiego, Mateusza Żółkowskiego, Józefa Iwaszkiewicza o r. s. 404 kop. 55, Skulteckiego Sekretarza o r. s. 14 k. 15, Radę mieyską Wileńską Franciszka Poznańskiego Głowę miasta, Andrzeja Wenonowicza, Grzegorza Łunkiewicza, Leopolda Krupińskiego dłużnych, i Ludwika Karnera Radnego jako w Radzie pełniących obowiązki o r. sr. 1637 kop. 50, Icka i Chaima o zł. pol. 377 gr. 14½, Ludwika Hrabiego Paca jenerała za zruynowanie z handlu i przyczynione szkody o r. s. 1000, Orłowski r. ass. 110, wszystkich debttorow tak samych jako i sukcessorow do taxy i Exdywizyi pozywa i prosi u Sądu: na wszystkich pozwanych sądzenia summ wyrażonych z procentami na wszelkim onych majątku, gdzieby się okazał i na samych osobach niemających funduszow, komportacyi wszelkich a wszystkich tranzaktow, tak na pretensorach jako i debitorach, awizacyi po wszystkich wierzycieli dla usatysfakcyonowania za okazaniem dowodow, zatwierdzenia regestrow handlowych i o wszelkich dowodow przez żał. okazać się mogących, bliższości we wszystkim uznania, ammissyi niejawiącym się decydowania, regestrow właściwych Exdywizyi zachowania i expens prawnych na każdym przysądzenia.

Roku 1822 miesiąca 8bra dnia 18 woźny świadczę, iż ten pozew edyktalny z instancyi JP. Jana Kamińskiego b. Radnego Dumy Mieyskiey Wileńskiey po wszystkie osoby tym pozwem zajęte dla wiadomości zadecytowanych, do gazet Kuryera Litewskiego podałem i o taxie exdywizyi majątku w Magistracie Wileńskim odbywać się mającey, oznaymiłem. Dat ut supra.

Stanisław Parymonowski woźny Ptu Wileń.

Roku 1822 mca 8bra 18 dnia. Przed Aktami Miasta Wilna stawając obecnie woźny w górze wyrażony takową relacyą urzędownie zeznał; o czem, i że jest w aktach świadczę.

Ignacy Misiewicz Regent.

Takowy pozew pozwala się podać do gazet Kuryera Litewskiego Józef Krzyżanowski P. B. M. W.

Exdywizya.

3. Roku 1822 października 10 d. Sąd Ziemski Telszewski z powagi dekretu remiss. Sądu Gł. 2 Depart. i ukazu Rządowego w sprawie W. Ludwika Godlewskiego konkursowey z jego kredytorami, między innemi inwentacya majątkow, komportacyą dokumentow od dnia 15 do 30 następnego stycznia i termin ku oczewistemu rozwiązaniu dzień 10 maja roku przyszłego zakreślił, w którym że wszyscy mający pretensye do funduszow W. Godlewskiego pod upadkiem stawać powinni zapowiedział. Prezydent Ziemski Telszewski Leopold Giedgowd.

Kurs petersburski dnia 17 październ: dukat hollenderski nowy 11 r. 40 kop. stary 11 r. 20 k. Zmiana złota 2 r. 86 kop. Zmiana srebra 2 rub. 72½ kop.

Nieustający dochod kommissyi umorzenia długow:

6% assygn. - - -	po — 100		procentow
6% brzęczącą monetą	— 96		
5% takąż - - —	— 82		

Kurs wileński na assygnaty od dnia 27 październ. rubel srebrny 3 rub. 77¼ kop., czerwony złoty nowy r. 11 kop. 70, stary r. 11 kop. 52, imperyał r. 36 kop. 62½.

Obserwacye meteorologiczne.	Czas obserwacyi	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Reau.	Wiatry.	Odmiana w powietrzu
	dnia 28 średnia	27 cal. 6,36 lin.	+ 6, stopni	Południ. Zachod.	Pochmurno
	dnia 29 średnia	27 — 8,7 —	— 0,16 — —	Północ. Wschod.	Deszcz
	dnia 30 godz. 7	28 — 2,5 —	— 7, — —	Południ. Wschod.	Pogoda

L O T E R Y A

Składająca się z 4ch wygranych majątkow nieruchomych i nadto z 1,322,000 rubli assygnacyynych, w 6,009 wygranych i 17 premijach.

Dla zawiadowania tą loteryą, ustanowiona za Naywyższém zezwoleniem osobna Kommissya w Sankt-Petersburgu.

Majątki nieruchome, na loteryą wypuszczające się, leżą w gubernijach Niżegorodzkiey, Orłowskiey i Tulskiey.

Majątki te podzielone są na cztéry wygrane następujące:

Pierwsza wygrana leży w gubernii Niżegorodzkiey, powiecie wasilewskim, składa się ze wsi: Worotyńca, Siemjana, Bielawki, Achpajewki, Berezowki i Szeperychy, i w powiecie Makarjewskim ze wsi: Barmina, Prosicka, Korobichy, Wienca, Kremienki, Uszakowki, Okiszyny i Konoplanki; z gruntami uprawnemi wewnątrz majętności Elwaszki i gruntami ku przystani Staroczuguńskiey położonemi.

W nich ziemi i lasu do 34,000 dziesięcin, w równinach, grunt bardzo urodzayny, tak, iż samego zboża ozimego, zbiera się co rok do 1,000 czetwierti.

Przez majątek ten płyną rzeki spławne Wołga i Sura, nad któremi dla składu towarów, urządzone są przystanie, do właściciela ziemi należące, z dobremi spichrzami. Między innemi zakładami w majątku są: wielki młyn parowy, przewyborney mechaniki, murowany, pięć młynow wodnych i dwadzieścia dwa wietrznych, budowanych przez dobrych mechaników; we wsi Worotyńce, dóm pański wielki, z różném potrzebném zabudowaniem; domy dla rządcy i rządu włościańskiego, trzy ogrody fruktowe, wcale znakomita oranżerya, wielka słodownia, stolarnia, kuźnia, konna młocarnia przewybornego mechanizmu i magazyn zbożowy; a w innych wioskach: dwie młocarnie, dziesięć suszarni, sto pięć osieci, ośm półosieci, ośmdziesiąt pięć spichrzów, świrnów i magazynów.

Są także okręgi barciowe i mieysca rybołowne na rzekach Wołdze i Surże, i na jeziorach do majątku należących. Cerkwi liczy się: murowanych dwie i drewnianych trzy; zabudowanie w ogólności w dobrym stanie.

Majątek ten przynosi rocznego dochodu 330,000 rubli, a czasem i więcey.

Druga wygrana: W gubernii i powiecie orłowskim majątek Sergiejewskoje, oddalony od miasta Orła 45, a od Krom 25 wiorst. W tym majątku gruntow uprawnych, sianożęci i lasu 1406 dziesięcin. Zboże wszelkie rodzi obficie, lasy po większey części dębowe i brzozowe.

W majątku tym dóm pański drewniany na podmurowaniu z oficynami, ogród owocowy, młyn wodny o trzech kołach, obora, sześć szpichrzów, dziewięć gumien z osieciami i kilka izb dla bicia oleju; bydła 126 sztuk; a w rzece przez ten majątek płynącey, ryba obficie się poławia.

Majątek ten dochodu rocznego czyni 20,000 rubli.

Trzecia wygrana: w guberni Niżegorodzkiey powiecie Makarjewskim, majątek Wasilewskaje i wieś Perszyńskoy poczynek, przy których ziemi 1,392 dziesięcin, położoney w równinach i wszelkie zboże rodzącey. Majętność od miasta Makarjewa oddalona wiorst 50; dochodu rocznego do 7,000 rubli.

Czwarta wygrana: W gubernii Tulskiey powiecie Bielewskim, wioseczka Dawydowka, w którey ziemi i lasu do 800 dziesięcin: znaydują się różne zakłady, jako: oranżerya, młyn i obory. Rocznego dochodu czyni do 8,000 rubli.

Nadto naznacza się 6,009 wygranych pieniężnych, poniżey wyrażonych: 200,000; 50,000; 25,000; 10,000; 5,000; 1,000; i tak następnie do 50 rubli, i 17 premijow od 100,000 do 5,000 rubli, w ogólności na summę jeden milion trzysta dwadzieścia dwa tysiące rubli.

Prawidła loteryi są następujące:

1) Loterya zawiera biletów, licząc od numeru 1 do 170,000 włącznie.

2) Każdy bilet przedaje się po 50 rubli assyg. i każdemu kupującemu zostawuje się do woli, wybierać takie numera, jakie się mu podobają, nie trzymając się porządku.

3) Bilety mają formę poniżey tu położoną; drukowane są z jedney strony po rossyysku z drugiey po francuzku, i mają dwa podpisy urzędników kommissyi. Numer w dwóch mieyscach, jeden znakami liczbowemi, a drugi wypisany literami w liniach, i każdy bilet wyrżnięty z xiąg zachowujących się w kommissyi.

4) Ciągnienie loteryi uskuteczni Kommissya w Sankt-Petersburgu publicznie, w przytomności gubernatora cywilnego, ober-policmeystra, mieskiego głowy, oraz członków izby powszechney opieki i magistratu mieskiego, w obliczu zgromadzenia, stawiących na loteryą i innych osób ustronnych, któreby się znaydować chciały.

5) Porządek ciągnienia będzie zwyczayny, to jest: do jednego koła będą położone jawnie w obliczu całego zgromadzenia numera biletów, a do drugiego koła losy wygrywające; koła będą zamknięte, a gdy po kilku pokręceniach zastanowią się, wtedy z obódwuch małe dzieci, rękami obnażonemi, wyciągać będą po jednym bilecie, które okazywane będą publiczności. Tymże sposobem będzie się daley przedłużać: numer zaś biletu wygrywającego i sama wygrana zapisane będą na osóbnych tablicach dla wiadomości obecnych, i również będą zapisane w przygotowanych do tego xięgach Kommissyi. Tegoż dnia sporządzi się protokuł z podpisem Gubernatora cywilnego, Oberpolicmeystra i dalszych urzędników, przy ciągnieniu znaydować się obowiązanych.

6) Po odbytém ciągnieniu ogłoszą się przez gazety wszelkie numera ze swemi wygranemi.

7) Wygrane pieniężne wypłacą się niezwłócznie z Kommissyi na ten cel ustanowioney, za okazaniem oryginalnego biletu.

8) Majątki nieruchome oddane będą wygrywającym w mieyscach swojego położenia, przez tameczną zwierzchność, i jak na nie, tak też na wszystkie wygrane pieniężne, żadne do wygrywających pretensye nie będą przyjęte.

9) Każdy wygrywający, dla okazania biletu swojego i otrzymania wygranych za nim summ, albo majątków, obowiązany jawić się w kommissyi osobiście, albo też dać komu pełnomocnictwo w przeciągu jednego roku, od czasu ukończenia ciągnienia loteryi. W przeciwnym zaś razie, jeśliby kto przed upłynieniem tego terminu nie jawił się, i żadney odezwy nie uczynił, w takim razie traci prawo do wygraney, która obróconą zostanie na rzecz dobroczynnych zakładów.

10) Jeżeli wygrywający majątek nieruchomy będzie nie z takiego stanu, któremu prawami pozwolono je posiadać, wtedy mu od dnia objawienia w kommissyi biletu oryginalnego wygrywającego, będzie dany termin roczny na wyprzedanie tego majątku, który tymczasem pozostanie w zawiadywaniu przeznaczonym od Rządu, a dochody obracane będą na rzecz nabywcy.

Tabella wygranych pieniężnych.

Liczba wygranych.		Na summę
1	200,000	200,000
2	po 50000	100.000
4	— 25,000	100,000
5	— 10,000	50.000
7	— 5,000	35,000
10	— 1,000	10,000
80	— 500	40,000
200	— 200	40.000
400	— 100	40,000
800	— 75	60,000
4,500	— 50	225,000
6,009	Wygranych pieniężnych Na summę	900,000
	i nadto:	
4	Wygrane w majątkach nieruchomych.	

Tabella premijów, przeznaczonych nad wygrane loteryyne, na numera przypadające.

Numer pierwszego biletu, który wypadł przed numerem czyli biletem, wygrywającym majątek Worotyniec z przynależnościami, odbierze premium 100,000

Tak naprzykład: jeżeliby się zdarzyło, że wygrał ten majątek bilet pod N. 50, wtedy premium należy nie 49 numerowi, ale który rzeczywiście przed nim był wyciągnięty, jako 4 albo 109 albo 100,000 — takimże sposobem:

Numer także pierwszego biletu, wyciągniętego zaraz po bilecie wygrywającym majętność Worotyniec 100,000

Numer pierwszego biletu, wyciągnionego przed tym numerem czyli biletem, który wygrywa majątek leżący w Gubernii Orłowskiey 12,500

Numer także pierwszego biletu, wyciągnionego tuż po wygrywającym powyższy majątek w Gubernii Orłowskiey położony 12,500

Numer pierwszego biletu, wyciągnięgo przed tym numerem czyli biletem, który wygrywa majątek Wasilewskoje . . 7,500

Numer także pierwszego biletu, wyciągniętego tuż po wygrywającym majątek Wasilewskoje 7,500

Uwaga. Jeżeliby się zdarzyło, że numer biletu, na który padnie wygrana jednego z powyższych majątków nieruchomych, wyszedł sam pierwszy, na początku ciągnienia, a następnie wyciągnionego przed sobą numeru mieć nie będzie, w takim zdarzeniu, pierwszy po nim wyciągniony numer, wygrywa przypadłą na niego wygraną z przeznaczonem premium: a drugi który po tym numerze wyciągniony będzie, odbiera premium, przeznaczone dla numeru pierwszego poprzedzającego samę wygraną majątku, z wygraną na niego przypadłą, i jeżeli na tę wygranę położone także premium, wtedy odbierze razem i premium. Kiedy zaś numer biletu, wygrywającego majątek nieruchomy, pierwszy wyydzie na drugi dzień ciągnienia, wtedy premium pierwszego poprzedzającego numeru, odbiera numer ostatni, wyciągniony dnia poprzedzającego.

Pierwszy wyciągniony numer, na który przypadnie wygrana 50 rubli, odbiera nadto premium 25,000

Dziesiąty	wygrywający	50 rub.	. .	12,500
Setny	—	— 50 —	. . .	5,000
1,000	—	— 50 —	. . .	5,000
2,000	—	— 50 —	. . .	5,000
3,000	—	— 50 —	. . .	5,000
4,000	—	— 50 —	. . .	5,000
Ostatni	—	— 50 —	. . .	5,000
Pierwszy numer	wygrywający	75 rub.		8,500
Ostatni	. . . . .	75 —		6,000

Dziesiąty numer, który będzie wyciągniony w dniu ostatniego ciągnienia . 100,000

Summa 422,000

A zatém jeden numer szczęśliwy może wygrać gotowemi pieniędzmi:

Premium naznaczone dla numeru wyciągnionego przed Nrem albo po Nrze wygrywającym majątek Worotyniec . 100,000

Na tenże numer, jeżeli przypadnie wygrana z układu loteryi 200,000

I jeżeli tenże numer zdarzy się dziesiątym w dzień ostatniego ciągnienia, odbierze premium 100,000

Zatém jeden numer może wygrać gotowemi pieniędzmi . . 400.000

Uwaga. Grający w loteryą ostrzegają się, ażeby zachowywali bilety w takim samym kształcie, co do oderznięcia, jak im będą dane.

Biletów na tę loteryą, można dostać w Kommisyi na ten cel ustanowioney, która się znayduje w drugiey admiralicyyney części 4go kwartału w domu Xiężny *Kropotkinowey*, pod N. 246, na placu wielkiego teatru murowanego, od godziny 4 do 9 po południu, prócz dni niedzielnych i tabelnych.

Donissienie o Loteryi, na którą stawią się majątki nieruchome i 1,322,000 rubli bankowemi assygnacyami.

Kommissya naywyżey ustanowiona dnia 31 lipca 1821 roku, starając się około wykonania włożonego na siebie poruczenia i przedsiębiorąc wszelkie zależące od niey śrzodki dogodnieyszego i rychleyszego jego ukończenia, zebrawszy teraz dokładną wiadomość o przeznaczonym na loteryą majątku, i pragnąc, z powodu zbliżającego się czasu ukończenia sprzedania biletów i samego ciągnienia loteryi, zadosyć uczynić na zapytywania i niewyrozumienia publiczności, które się zrodziły po pierwszém ogłoszeniu tey Loteryi, poczytuje sobie za powinność podać do wiadomości, co następuje:

Prócz ogłoszonych wygranych i premiów jeszcze się do składu tey Loteryi przeznacza dom drewniany, w Nowogrodzie niższym będący, na ulicy małey peczerskiey, pod N. 261, ze wszystkiemi do niego przynależnościami, staynią, sklepem i ogrodem, pod którym ziemi sążni 33 długości, a 12 szerokości, bez naymnieyszego dodania do naznaczoney liczby 170,000 biletów.

Dom ten przeznacza się na premium do tey z liczby wygranych, na którą przy ciągnieniu loteryi wyydzie ostatni bilet.

W majątkach zaś nieruchomych znayduje się włościan płci męzkiey podług ostatniey rewizyi: w gubernii niżehorodzkiey w majętności Woro-

tyńcu z przynależnościami 4,108, w gubernii orłowskiey we wsi Sergjewskiey 286, w gubernii niżehorodzkiey we wsi Wasiljewskiey ze wsią Perszyńskoy poczynok 173, i w gubernii tulskiey w wiosce Dawidowce 132.

Ważność tych nieruchomych majętności i summ pieniężnych, jako i obszerność samey loteryi, były pobudką dla kommissyi, ustanowioney za Naywyższem zezwoleniem dla urządzania tey loteryi, do naznaczenia mieysca na ciągnienie tey loteryi w sali birży sanktpetersburskiey, i do ustanowienia porządku jey na takich prawidłach, któreby przy śrzodkach ze strony Rządu obranych do regularności ciągnienia, były dostatecznie zabezpieczającemi każdego stawiącego.

Tym końcem udoskonalony został mechanizm kół, do których wkładane będą numera biletow i oznaczenie wygranych. Koła te są przezroczyste, ażeby mogło bydź widzianém wszystko to, co się w nich dzieje. Do jednego z tych kół włożone zostaną bilety, na których wypisane będą numera od 1go do 160,000 włącznie; do drugiego zaś koła bilety z wyrażeniem na każdym wygranych. Dla lepszego mieszania biletow, na brzegach koła przyrządzone są stopnie, a wewnątrz przekładki, które za każdém obrótem koła przerzucają bilety na różne mieysca, tak, że ani jeden z nich nie pozostanie w pierwszém położeniu.

Dla przekonania, że włożone zostaną wszystkie wyżey wspomniane numera i oznaczenia wygranych, po nadeyściu czasu do ciągnienia, wezwani zostaną przez Gazety wszyscy stawiący, do zebrania się do mieysca naznaczyć się mającego, dla wybrania zpośrzodka siebie trzech osób znajomych, któreby przytomnemi były wkładaniu biletow. Codzień po skończoném wkładaniu biłetow, włożona liczba zapieczętuje się w osobnych pakietach pieczęciami tych wybranych osób i samey Kommissyi, i tak trwa, dopóki wszystkie numera i oznaczenia wygranych, do krążkow nie zostaną włożone. Przy publiczném zaś ciagnieniu w obecności Cywilnych Gubernatorow, Ober-Policmeystra, Głowy mieskiego i Członkow Izby powszechney opieki, Magistratu mieskiego i dalszych osób, te zapieczętowane pakiety z numerami, obeyrzą się, i otwarcie w obliczu całego zgromadzenia włożone zostaną do kół przygotowanych, po czém zacznie się samo ciągnienie porządkiem opisanym w piątym artykule programmatu.

Po objawieniu wyciągniętych, numera i wygrane, i po zapisaniu gdzie należy, będą się wtykały na igły umyślnie do tego przygotowane, jeden po drugim jak były wyciągane, bilety oznaczające wygraną na jedney, a bilety numerów na drugiey igle. Igły te będą zapieczętowane sznurem każdego dnia po skończoném ciągnieniu, i pozwala się każdemu je oglądać dla przekonania się o kolei wyyścia swojego numeru, wygraney i premium dla niego przypadającego.

Po ukończeniu ciągnienia, każdego dnia koła będą zapieczętowane, i razem z igłami zanoszą się do osobnego pokoju, dla którego zabezpieczenia będzie postawiona osobna straż woyskowa. Po ukończeniu zaś ciągnienia każdemu uczestnikowi loteryi wolno jest obeyrzeć pozostałe w kole bilety, i dla przekonania się, że i jego numer w liczbie się ich znaydował.

Wygrane, jak summ pieniężnych, tak i majątkow nieruchomych, oddane będą osobom, składającym bilety oryginalne bez żadnego potrącenia; przy utwierdzeniu zaś praw na majątki nieruchome, każda dusza rewizyyna liczy się po 200 rubli, na mocy Naywyżey konfirmowanego osobnego w tey rzeczy przełożenia kommissyi.

Aby zaś lepiey objaśnić premia, kommissya osądziła za potrzebną przytoczyć tu jeszcze niektóre przykłady: przypuszczając, że N. 60 wyjęty, jest pierwszy, przypada nań wygrana 50 rub., a że jest pierwszym, wygrywającym 50 rubli, przeto oprócz nich otrzymuje premium 25,000 rubli. Przypuszczając, że po nim wyciąga się N. 10ty, i wygrywa dobra Worotyniec z przynależnościami, zatem N. 60, jako poprzedzający bierze wygraną Worotyńca, oprócz 25,000 rubli, jeszcze premium 100,000 rubli. Potém wyciąga się N. 126, wygrywa majątek w gubernii orłowskiey; a że N. 126 wyszedł po N. 10tym, przeto oprócz tego majątku otrzymuje jeszcze premium 100,000 rubli. Następnie po nim tuż wyciągnięty N. 5, na który przypada wygrana 200,000 rubli, a że N. 5, wyszedł tuż po N. 126, wygrywającym majątek w gubernii orłowskiey leżący, otrzymuje więc premium 12,500 rubli, i N. 10 wygrywający dobra Worotyniec, jako poprzedzający wygraną majątku Orłowskiego, także premium 12,500 rubli i tak daley: wziąwszy za drugi przykład, że N. 100 wyydzie dziewiątym w dniu ostatniego ciągnienia, i wygrana na ten numer przypadająca będzie 200,000 rubli, po nim wyciągnięty N. 1000, wygrywa dobra Worotyniec, wtedy N. 100 otrzymuje oprócz 200,000 rubli jeszcze premium 100,000 rubli, jako poprzedzający wygraną dóbr Worotyńca, a N. 1000 jako dziesiąty w dniu ostatniego ciągnienia, otrzymuje prócz dóbr Worotyńca jeszcze premium 100,000 rubli.

Model koła widzieć i wzór ciągnienia poznać każdy ze stawiących na loteryą może codziennie w Kommissyi, która się znayduje w Sankt-Petersburgu w 2giey admiralicyyney części, w 4tym kwartale w domu Xiężny Kropotkinowey pod N. 246, na placu wielkiego teatru murowanego.

Oryginał podpisali:

Sprawujący ministeryum spraw wewnętrznych Hrabia W. Koczubey.

Minister skarbu Hrabia D. Gurjew.

Sekretarz Arkady Stołypin.

Sankt petersburski dyrektor poczt Konstanty Bułhakow.

Biletow na tę loteryą dostać można: w Wilnie: w Izbie Powszechney Opieki czyli w Prykazie obszczestwiennaho pryzrenija, w powiatowem Kaznaczeystwie: i u kupca Salomona Heymana; takoż we wszystkich miastach powiatowych w Kaznaczeystwach. Za każdy bilet płaci się 50 rubli assygnacyynych bez żadnego naddatku do ceny biletow, na przesyłanie pieniędzy, z przedaży biletow pochodzących, z powiatow do Wilna i z Wilna do St. Petersburga.